

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – PEDAGOGICKÁ FAKULTA
NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM

Student:	Dagmar Chocholáčová
Oponent:	PhDr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.
Název bakalářské práce:	Maska – tvář – mimika. Využití tématu v pedagogické praxi.

Diplomová práce Dagmar Chocholáčové se věnuje tématu, které je ve společnosti stále přítomné, ale v jehož významových vrstvách a různorodých pojetích není vždy lehké se orientovat. Také autorka svůj pohled na téma teprve hledá a postupně formuluje, jak je zřejmé z teoretických kapitol. Ve prospěch výsledku se vzdaluje od přímočarého přemýšlení o masce jako artefaktu a rozšiřuje svůj záběr na sociálně a kulturně podmiňované konstruování identity. Velmi prospěšné autorčinu hledání je zde úzké propojení se školní praxí na gymnáziu a v mateřské škole. Z citací žakovských výroků (např. str. 3, 5) je zřejmé, že nutnost přizpůsobit téma jejich věku a životním zkušenostem pomohla autorce opustit spekulativní, filozofující a občas ne zcela uspořádanou rovinu teoretického uvažování a přiměla ji ponořit se do autentického zkoumání vztahů nalézané a budované osobní identity a dílčích pohledů na různé možnosti jejího pozměňování, maskování a nového hledání. Tím se autorka přibližuje v současné škole nezbytnému dynamickému a proměnlivému pojetí. V návaznosti na vlastní pedagogickou zkušenost autorka dochází v teoretickém uvažování k procesům iniciace a vřazení jedince do společnosti a k tématu masky tak připojuje i témata sociálních rolí a jejich vědomého či nevědomého prožívání. Také zde je zřetelná osvěžující stopa žakovských a studentských úvah a jejich výtvarně i verbálně formulovaných poznatků, charakteristických útržkovitostí a proměnlivostí úsudků. Je zřejmé, že k napsání skutečné teoretické studie by byly třeba jiné zkušenosti, nicméně ty, které má autorka k dispozici, využívá v plné míře.

Přestože jádrem a silnou stránkou diplomové práce je propojení s pedagogickou praxí a součástí práce jsou ukázky realizovaných edukačních programů, je třeba se zastavit u nezbytných požadavků na pedagogické zpracování uměleckého díla. Je zřejmé, a autorka to sama prostřednictvím pohledu na žakovské práce reflektuje v kapitole 2.2, že práce s dílem konkrétního umělce má své specifické nároky. Necitlivá redukce významu dvojice fotografií Rineke Dijkstra na pouhý „efekt uniformy“ vyústila ve formulaci úkolu, který zřejmě žáky vedl k povrchnějším řešením, než autorka očekávala. Z dalších ukázek práce s výtvarným dílem je však zřejmé, že autorka se na základě získaných zkušeností k odpovídajícímu respektu k významům díla postupně dostává. Do textu vevázané stránky dvou edukačních programů prozrazují její rostoucí vnímavost vůči obsahům a kontextům, bohužel chybí k nim zpětná vazba v podobě žakovských reakcí a následné pedagogické reflexe autorky. Výtvarný projekt je zajímavým fragmentem osobní zповědi, jeho verbální reflexe je působivá. Bylo by však možné také tuto reflexi zřetelněji vztáhnout k teoretickým kapitolám práce.

Práce je napsána kultivovaným jazykem, obsahuje minimum pravopisných chyb. Autorka se občas v hlubokém zaujetí tématem vyjadřuje nadneseně a mírně pateticky, což však většinou neklade čtenáři překážky v porozumění textu. Grafická úprava práce vychází vstříc formátu vevázaných edukačních listů a s využitím různého členění stránek je účelná a působivá. Autorka účelně a důsledně pracuje s citacemi.

Práce odpovídá nárokům na diplomovou práci.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaké další možnosti pohledu na osobní identitu nabízejí práce Rineke Dijkstra?
- 2) Jsou inscenované fotografie Cindy Sherman opravdu parodií? Charakterizujte je přesněji.
- 3) Které učivo uvedené v RVP GV jste ve svých hodinách realizovaných na gymnáziu využila?